

**ВЛАСНИЙ ДОСВІД СТУДЕНТІВ
ПІД ЧАС ШИРОКОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ
УКРАЇНИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ
ПРОУКРАЇНСЬКИХ ПОГЛЯДІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ КУРСУ
«ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ»**

Олешко Н.П.

кандидат історичних наук,

доцент кафедри українознавства

Харківського національного автомобільно-дорожнього університету,

м. Харків, Україна

Наразі широкомасштабна Війна за Незалежність України внесла дуже багато коректив у повсякденне життя українців. Багато студентів, на жаль, на власному досвіді пережило важкі й страшні часи окупації, багато приєдналося до лав ЗСУ і стали на захист України, або долучилося до різних волонтерських ініціатив, багато вимушені працювати для забезпечення себе і своїх сімей. Таким чином, навіть іноді не усвідомлюючи цього, вони стали вагомою частиною нового історичного процесу для країни – тими, хто безпосередньо своїми діями і вчинками зберігає національну ідентичність, долучається до сучасного українського національного спротиву.

На нашу думку, той власний досвід, який здобули і продовжують здобувати студенти впродовж війни, може бути важливою складовою навчального процесу, зокрема при викладанні дисципліни «Історія та культура України». Своїм досвідом студенти, можуть поділитися зі своїми одногрупниками під час вивчення певних тем сучасного історико-культурного періоду. Також він може стати частиною наукового дослідження як самих студентів, так і спільної розвідки з викладачем. Здебільшого це стосується досвіду волонтерської діяльності, перебування в окупації й іноді деяких аспектів військового досвіду студентів, які були безпосередньо учасниками бойових дій. Приклад власного досвіду студентів допомагає на ментальному рівні краще засвоїти й усвідомити питання, що розглядаються на заняттях, оскільки інформація передається ще й за допомоги емоційної складової.

Беручи до уваги, що деякий пережитий студентський досвід має досить чутливий характер, зокрема життя під окупацією, слід наголосити на тому, що даний методичний прийом необхідно використовувати тільки за згоди самих

студентів і без будь-якого тиску. Не завжди всі бажають поділитися своїм досвідом публічно через отримані психоемоційні травми, через неможливість розголошення деякої інформації, через невпевненість, чи потрібно це комусь.

Використання такого методичного прийому як власний досвід студентів під час викладу лекційного матеріалу, або під час семінарського заняття сприяє формуванню у студентів, які діляться досвідом з іншими, розуміння причетності до важливих на сьогодні для України й української нації історичних і культурних процесів, тобто безпосереднього залучення до «написання» нашої історії, тим самим закладаючи її майбутнє. Відтак, це сприяє й формуванню усвідомлення відповідальності за майбутнє як нашої країни так і українського народу. Наприклад, досвід волонтерства студентів, таких як братів Сергія й Олександра Малечків, Сергія Осачука (дорожньо-будівельний факультет), Олександра Осадчого і Богдана Котляренка (автомобільний факультет) тощо може змотивувати інших студентів до таких важливих на сьогодні ініціатив і не тільки виявити свою соціальну активність, комунікативність, лідерські та організаторські якості, свою громадянську позицію, а й долучитися до національного спротиву російській агресії. Приклад же досвіду життя під ворожою окупацією Сергія Мануйлова з Херсонської області (дорожньо-будівельний факультет), висвітлює реальну картину дій і ставлення окупаційної російської влади до тих, хто не бажає її підтримувати, і до всього українського. Формує чітке розуміння студентами, хто такі «рашисти», як вони знищували все, що стосувалося українського і які конкретно злочини проти місцевого населення вони чинили. Також формує усвідомлення, що місцеве населення мужньо виживало в таких складних умовах і, чинячи спротив російським агресорам, зберігало проукраїнські ціннісні орієнтири: державні символи, здобуття національної освіти, українську мову й національні традиції.

Отже, використання власного пережитого досвіду студентів при викладанні дисципліни «Історія та культура України» є вагомим засобом формування у студентів ціннісних проукраїнських поглядів.